

Raadsinformatiebrief

Van	Burgemeester en Wethouder/Burgemeester	Zaak nr.	1355744
Aan	Gemeenteraad	RIB nr.	20293-96
Portefeuillehouder	B. Heller	Datum	7 december 2023
Informatie bij	Thalita van den Hoek	Tel. nr.	(035) 629 2678

Onderwerp

Regeling selecteren Energiecoöperatie als basisinfrastructuur voor de energietransitie in Hilversum

Kernboodschap

Het college heeft een regeling vastgesteld waarmee we een Hilversumse energiecoöperatie zullen selecteren om aan te wijzen als Basisinfrastructuur voor de energietransitie. De regeling schept duidelijkheid over de kwaliteitseisen, selectiecriteria en de procedure op basis waarvan we een energiecoöperatie selecteren om binnen de Hilversumse energietransitie invulling te geven aan de basisinfrastructuur.

Aanleiding

In Hilversum zijn momenteel meerdere energiecoöperaties actief. Uit het rapport van het Klimaatverbond uit 2021 blijkt dat de omvang van Hilversum onvoldoende is voor één energiecoöperatie om financieel gezond te blijven, laat staan meerdere Energiecoöperaties. Eén van de oorzaken is dat het binnen de gemeentegrenzen van Hilversum niet mogelijk is een grootschalig opwekproject te realiseren waarmee voldoende inkomsten gegenereerd worden om zichzelf financieel in stand te houden. In Hilversum zal de Energiecoöperatie daarom altijd afhankelijk zijn van subsidie van de gemeente.

Tegelijkertijd hechten we als gemeente waarde aan energiecoöperaties vanwege de invulling die zij kunnen geven aan lokale deelname in eigendom, opwek, gebruik en zeggenschap over hernieuwbare energie. Daarnaast zijn zij goed in staat om met hun netwerk van vrijwillige energiecoaches de energietransitie geloofwaardig onder de inwoners te promoten en voorlichting te geven over de voordelen van duurzame maatregelen aan de woning en energiezuinig gedrag.

Het uitgangspunt is dat we maximaal met één energiecoöperatie, een structurele subsidierelatie aan gaan. Zoals aangekondigd in de collegebrief van 25 maart 2021 over de resultaten van het rekenkameronderzoek én op basis van het rapport van het klimaatverbond over samenwerking met de energiecoöperaties, is de afgelopen 1,5 jaar gestuurd op een vergaande samenwerking dan wel fusie tussen de energiecoöperaties. Deze fusie danwel vergaande samenwerking, heeft geen doorgang kunnen vinden. Daarom maakt de gemeente nu een keuze, op basis van heldere en objectieve criteria.

Consequenties

Een energiecoöperatie is bij uitstek een partner die (collectieve) participatie kan organiseren. Het zijn veelal burgerinitiatieven, die zich zo hebben georganiseerd dat zij al collectieve opwekprojecten hebben. Daarnaast organiseren zij al collectieve inkoopacties en hebben een netwerk aan vrijwillige energiecoaches die als sparringpartner fungeren voor mede-Hilversummers.

We verwachten dat de vraag naar de diensten van de maatschappelijke partijen gaat toenemen als gevolg van de communicatiecampagnes, voorlichtingsbijeenkomsten, en de toename van de urgentie van de geopolitieke- en klimaatproblematiek. Om aan de vraag en de groeiende hoeveelheid werk binnen te kunnen voldoen, zullen de samenwerkingspartners binnen de energietransitie extra capaciteit moeten kunnen inzetten. Hiervoor is zekerheid over middelen nodig. Om meerjarige samenwerkingsafspraken te kunnen maken en voor meerdere jaren subsidie te kunnen verstrekken, moet een energiecoöperatie aangewezen worden als basisinfrastructuur. Deze regeling beschrijft de criteria op basis waarvan we een energiecoöperatie kiezen als basisinfrastructuur en beschrijft de voorwaarden waar de samenwerkingspartner aan dienen te voldoen.

Vervolgtraject

Na het vaststellen van de regeling zal deze worden gepubliceerd. Beide actieve energiecoöperaties in Hilversum zullen hier persoonlijk van de op de hoogte worden gebracht. Zij kunnen dan een aanvraag indienen tot 1 februari 2023. Daarna zal de aanvraag of aanvragen beoordeeld worden op inhoud. Op basis van deze beoordeling zal één energiecoöperatie aangewezen worden als basisinfrastructuur voor de energietransitie. Met deze energiecoöperatie zal worden gewerkt aan het maken van meerjarige samenwerkingsafspraken over activiteiten en middelen om de doelstellingen op het gebied van de energietransitie vorm te geven. Met de energiecoöperatie die niet via deze regeling geselecteerd wordt als basisinfrastructuur, zal de eventuele subsidierelatie en overlegstructuur worden afgebouwd. Indien deze energiecoöperatie of andere toekomstige nieuwe energiecoöperaties een subsidie willen voor een project, kunnen ze deze aanvragen via de energiecoöperatie die is aangewezen als basisinfrastructuur voor de energietransitie.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

mr. C.P. Torres Barrera

dr. ir. G.M. van den Top

Bijlage(n):

1. Regeling Selectie Energiecoöperatie als Basisinfrastructuur Energietransitie

Deze raadsinformatiebrief is digitaal beschikbaar op [internet](#) onder "Vergaderstukken", B en W-vergadering van 5 december 2023.

B en W besluit

Burgemeester en wethouders van Hilversum,

Gelet op het voorstel " *Regeling Selectie Energiecoöperatie als Basisinfrastructuur Energietransitie*" met kenmerk 1355744,

Besluiten vast te stellen de:

Regeling Selectie Energiecoöperatie als Basisinfrastructuur Energietransitie

Preambule

Stuk uit de beleidsnota over de reden waarom de gemeente met 1 partner verder wil

Gelet op:

- In het klimaatakkoord is afgesproken dat tenminste 50% van de duurzame opgewekte energie in lokaal eigendom moet zijn
- Energiecoöperaties bij invulling die zij geven aan lokale deelname in eigendom, opwek, gebruik en zeggenschap over hernieuwbare energie
- Dat uit het rapport van het [Klimaatverbond uit 2021](#) blijkt dat met alleen zonopwekprojecten de omvang van Hilversum onvoldoende is om één Energiecoöperatie zichzelf financieel in stand te houden
- We als gemeente waarde hechten aan het inzetten en onderhouden van een netwerk aan vrijwillige energiecoaches om de energietransitie geloofwaardig onder mede inwoners te promoten
- We de klimaatmiddelen vanuit het Rijk doelmatig en efficiënt willen inzetten
- We daarom als uitgangspunt hebben met maximaal één energie coöperatie een structurele subsidie relatie aan te gaan voor het uitvoeren van activiteiten op het gebied van eigendom, opwek, gebruik en zeggenschap over hernieuwbare energie

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

In deze nadere regel wordt verstaan onder:

1. Basisinfrastructuur: Een organisatie die door het college is aangewezen als basisinfrastructuur omdat zij diensten bieden aan Hilversummers die het college van burgemeester en wethouders wil waarborgen;
2. Collectief opwekproject: Een zonnepanelen installatie met meer dan 50 panelen, waarvan de opbrengsten ten goede komen aan inwoners die zelf geen zonnepanelen op hun eigen dak kunnen hebben;
3. Energiecoach: Een vrijwilliger die zich via de Energiecoöperatie inzet om andere inwoners tips te geven over energiezuinig gedrag, energiezuinige maatregelen en verduurzamingstips in de woning;
4. Energiecoöperatie: Een groep bewoners of ondernemers die een energiecoöperatie hebben opgericht en met gezamenlijke projecten duurzame lokale energie opwekken of aan de slag gaan met woningverduurzaming;

5. Samenwerkingspartner: In het kader van deze regeling is een Samenwerkingspartner binnen de energietransitie een organisatie waar de gemeente samenwerkingsafspraken maakt over energiediensten en advies aan Hilversummers, hierbij worden onder andere werkwijzen, communicatie en planning met elkaar afgestemd;
6. Selectiecommissie: een geselecteerde groep ambtenaren die verantwoordelijk zijn voor het beoordelen van de inschrijvingen op basis van de in deze regeling gestelde criteria;

Artikel 2 Doel van de subsidieregeling

Het doel van deze regeling is om één Energiecoöperatie te selecteren als basisinfrastructuur voor de energietransitie in Hilversum, op basis van heldere selectiecriteria en een transparante selectieprocedure. De Energiecoöperatie die wordt geselecteerd en wordt aangewezen als basisinfrastructuur, zal een basissubsidie voor 4 jaar aan kunnen vragen, waarmee een deel van de exploitatiekosten worden gedekt. Daarnaast worden meerjarige samenwerkingsafspraken gemaakt. De meerjarige subsidie en samenwerkingsafspraken leiden tot het borgen van voldoende continuïteit en capaciteit om de omvang van de opgave van de energietransitie te accommoderen. De Energiecoöperatie die wordt aangewezen als basisinfrastructuur draagt de komende 4 jaar zorg voor het activeren van woningeigenaren om hun woning te verduurzamen en het organiseren van het collectief waar een individu dat niet kan. Hier hoort zowel collectieve inkoop van verduurzamingsmaatregelen van de woning bij als het ontwikkelen, realiseren en beheren van collectieve zonopwekprojecten waar Hilversummers van kunnen profiteren.

Artikel 3 Eisen aanvrager

1. De Energiecoöperatie is een vereniging, waar iedereen die in Hilversum woont, tegen eventueel betaling van contributie, lid van kan worden. Hilversumse ondernemingen kunnen ook lid worden.
2. De Energiecoöperatie heeft geldige statuten
3. De Energiecoöperatie heeft een Algemene Ledenvergadering, waar belangrijke besluiten na stemming door de leden worden genomen
4. De Energiecoöperatie heeft een bestuur dat zorgt voor de dagelijkse aansturing
5. De Energiecoöperatie heeft een Raad van Toezicht op afstand
6. De Energiecoöperatie is in staat om voor tenminste de komende 4 jaar actief te blijven en voorziet in continuïteit van de organisatie met een gezonde bedrijfsvoering
7. De Energiecoöperatie verkeert niet in financiële moeilijkheden en kan continuïteit voor de komende 4 jaar garanderen.
8. De schuldpositie van de Energiecoöperatie is op orde en de jaarlijkse begroting is sluitend.
9. De Energiecoöperatie is aangesloten bij het landelijke netwerk van Energiecoöperaties EnergieSamen en houdt zich aan de door deze organisatie opgestelde gedragscode bij het ontwikkelen van projecten.
10. Op het moment dat een certificering voor Energiecoöperaties ontstaat, zet de Energiecoöperatie zich in om zich binnen 1 jaar te laten certificeren.

Artikel 4 Eisen aan de aanvraag om aangewezen te worden als basisinfrastructuur energietransitie

1. De aanvraagperiode loopt van moment van publiceren tot en met 1 februari 2024. Deze periode kan eenmalig met 4 weken door het college verlengd worden.
2. Aanvragen voorafgaand en na afloop van de in lid 1 genoemde periode worden niet in behandeling genomen;
3. De aanvraag om aangewezen te worden tot Basisinfrastructuur Energie Transitie gaat over een periode van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2027;
4. Voor een aanvraag in het kader van deze regeling dienen de volgende stukken te worden overlegd:
 - a. Een aanbiedingsbrief
 - b. De statuten van de organisatie of ander bewijs waaruit blijkt dat de organisatie voldoet aan de eisen uit artikel 3.1 tot en met artikel 3.5 van deze regeling

- c. Een vastgestelde jaarrekening over 2022, waaruit blijkt dat de organisatie voldoet aan artikel 3.7 en 3.8 van deze regeling
 - d. Een goedkeuringsverklaring van de accountant over de jaarrekening van 2022
 - e. Een schriftelijk document waaruit blijkt dat de aanvrager voldoet aan de beoordelingscriteria uit Artikel 5 en aan de eisen uit artikel 3.6, 3.9 en 3.10;
5. Aanvragen kunnen worden ingediend per mail via aardgasvrij@hilversum.nl;
 6. Aanvragers krijgen na het indienen binnen 5 werkdagen een ontvangstbevestiging;
 7. Alleen volledige aanvragen worden in behandeling genomen.

Artikel 5 Beoordelingscriteria

De Energiecoöperatie die wordt aangewezen als basisinfrastructuur kan aantonen dat hij voldoet aan de volgende criteria:

1. De Energiecoöperatie heeft aantoonbare en ruime ervaring met het ontwikkelen, realiseren en beheren van collectieve zonopwekprojecten
2. Er is een bestaand netwerk van vrijwillige energiecoaches die aantoonbaar de afgelopen 3 jaar energiecoachgesprekken in Hilversum hebben gevoerd
3. De Energiecoöperatie spant zich in om aan te sluiten op een brede doelgroep
4. De Energiecoöperatie heeft aantoonbare ervaring met het organiseren van participatieprocessen
5. De Energiecoöperatie heeft een goede samenwerkingsrelatie met de gemeente en is bereid samenwerkingsafspraken te maken met zowel de gemeente als het Energiedienstenbedrijf
6. De Energiecoöperatie stemt de activiteiten af op de programmadoelen van de gemeente en heeft hier een aantoonbare historie in
7. De Energiecoöperatie staat er financieel gezond voor, waardoor de continuïteit gewaarborgd blijft

Artikel 6 Beslistermijn

1. Deze regeling hanteert de beslistermijnen zoals beschreven in artikel 7 van de ASV.

Artikel 7 Beoordelingsprocedure

1. Voor de beoordeling van de aanvragen wordt een Selectiecommissie ingesteld, bestaande uit 3 personen:
 - a. De coördinator uitgaande subsidies
 - b. Een teammanager of leidinggevende die niet verbonden is aan het team leef- en vestigingsklimaat
 - c. Het afdelingshoofd team Leefomgeving
2. Bij één Aanvraag wordt beoordeeld de selectiecommissie of de Aanvrager:
 - a. Voldoet aan de eisen uit artikel 3 en;
 - b. Voldoende scoort op alle criteria uit artikel 5
 - c. Indien de Aanvraag niet aan de eisen uit Artikel 3 voldoet en onvoldoende wordt beoordeeld op één van de criteria uit Artikel 5, behoudt het college het recht om de aanvraag af te wijzen en dus geen keuze te maken;
3. Bij meerdere aanvragen:
 - a. Beoordeelt de selectiecommissie of de Aanvragers voldoen aan de eisen zoals gesteld in Artikel 3
 - b. Indien is geconstateerd dat meerdere Aanvragers voldoen aan de eisen in Artikel 3, worden de aanvragen beoordeeld op basis van de selectiecriteria uit Artikel 5
4. De Selectiecommissie geeft per selectiecriteria een cijfer van 1 tot en met 10, waarbij 1 een laagste score is en 10 de hoogste score
5. De scores worden daarna gewogen volgens de volgende verdeling:
 - a. De criteria uit artikel 5.1, 5.2 en 5.7 hebben een wegingspercentage van 20% per criterium
 - b. De criteria uit artikel 5.3 tot en met 5.6 hebben een wegingspercentage van 10% per criterium

6. Na het scoren worden de cijfers van de criteria bij elkaar gewogen, opgeteld en daarna gemiddeld
7. Indien beide Aanvragers gelijk eindigen biedt de score op artikel 5.1, 5.2 en 5.7 de doorslag.
8. Op basis van de beoordeling adviseert de Selectiecommissie het college over het toekennen van de status als Basisinfrastructuur voor de Energietransitie
9. Het College van Burgemeester en Wethouders besluit over de toekenning van de status als Basisinfrastructuur aan de Aanvrager

Artikel 8 Hardheidsclausule

1. In alle gevallen waarin deze regeling niet voorziet, of toepassing daarvan niet overeenkomt met de bedoeling van deze regels, beslist het college.
2. Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de belanghebbende afwijken van de bepalingen in de regeling, als strikte toepassing daarvan tot onbillijkheden van overwegende aard zou leiden.

Artikel 9 Inwerkingtreding

1. Deze regeling treedt in werking op dag na publicatie
2. De regeling kent een werking van het moment van inwerkingtreding tot en met 31 december 2027.

Artikel 10 Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als 'regeling *Selectie Energiecoöperatie als Basisinfrastructuur Energietransitie*'.

Hilversum, 5 december 2023

de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

mr. C.P. Torres Barrera

dr. ir. G.M. van den Top

Dit document is digitaal vastgesteld en daarom niet ondertekend.

Bijlage I – Toelichting op beoordelingsprocedure

1. Aanleiding

Zoals aangekondigd in het jaarplan energietransitie 2023, nemen we als gemeente een aanjagende rol voor de energietransitie aan. De afgelopen twee jaar zijn de randvoorwaarden uitgewerkt. Alle tools staan inmiddels klaar; de klantreis voor de woningeigenaren is geoptimaliseerd, het overleg tussen de samenwerkingspartners loopt en de samenwerking verloopt steeds soepeler. Gebouweigenaren kunnen verschillende adviesproducten aanvragen en er zijn subsidies en andere financieringsinstrumenten beschikbaar om alle Hilversummers, zowel met als zonder eigen vermogen te helpen hun woning te verduurzamen. Het HIP, de wijkaanpak en de subsidieregeling voor minima begint hun vruchten af te werpen.

We verwachten dat de vraag naar de diensten van de maatschappelijke partijen gaat toenemen als gevolg van de communicatiecampagnes, voorlichtingsbijeenkomsten, en de toename van de urgentie van de geopolitieke- en klimaatproblematiek. Om aan de vraag en de groeiende hoeveelheid werk binnen te kunnen voldoen, zullen de samenwerkingspartners binnen de energietransitie extra capaciteit moeten kunnen inzetten. Hiervoor is zekerheid over middelen nodig. Om meerjarige samenwerkingsafspraken te kunnen maken en voor meerdere jaren subsidie te kunnen verstrekken, moet een energiecoöperatie aangewezen worden als basisinfrastructuur. Deze regeling beschrijft de criteria op basis waarvan we een Energiecoöperatie kiezen als basisinfrastructuur en beschrijft de voorwaarden waar de samenwerkingspartner aan dienen te voldoen..

Doel van regeling

Het doel van deze regeling is om tot een keus te komen voor een Energiecoöperatie als samenwerkingspartner binnen de energietransitie. De regeling schept duidelijkheid over de kwaliteitseisen, selectiecriteria en de procedure waarmee we een Energiecoöperatie selecteren als samenwerkingspartner die binnen de Hilversumse Energietransitie de basisinfrastructuur invult.

2. Beleidskaders

Binnen de gemeente Hilversum zijn twee beleidskaders door de raad vastgesteld, waarin de gemeentelijke doelen en activiteiten binnen de Hilversumse Energietransitie vorm gegeven moeten worden. De kadervormende beleidsstukken voor de gemeente Hilversum zijn de Regionale Energie Strategie 1.0 (RES) over opwek van duurzame energie en de Transitievisie Warmte (TVW) over hoe we de bestaande bouw willen voorbereiden op een alternatieve manier van verwarmen, om uiteindelijk te kunnen stoppen met het gebruik van aardgas. Daarnaast is het HIP als uitvoeringsprogramma gekoppeld aan de TVW van belang.

RES 1.0: opwek

Binnen de RES 1.0 is Hilversum onderdeel van de regio Noord-Holland-Zuid en de deelregio Gooi-en-Vechtstreek. In de RES 1.0 heeft Hilversum het bod gedaan om in 2030 95 GWh aan zonnestroom op te wekken op grote daken, langs infrastructuur en boven parkeerplaatsen binnen een project als Zon op het vliegveld Hilversum.

Daarnaast is in het Klimaatakkoord afgesproken dat bij lokale opwek *gestreefd* moet worden naar 50% lokaal eigendom. Van lokaal eigendom is sprake als bewoners en partijen uit de lokale omgeving mede-

eigenaar zijn van land gebonden zon- en windprojecten. In de uitwerking daarvan in RES 1.0 Noord-Holland Zuid wordt dit verder uitgewerkt in een streven naar een eerlijke verdeling van lusten en lasten. Lokaal eigendom is dus geen wettelijk kader maar een streven. Als het gaat om projecten die niet op gemeentegrond wordt gerealiseerd, moet in lokaal beleid worden een eis van tenminste 50% lokaal eigendom worden vastgelegd. De Energiecoöperaties zijn een belangrijke organisatie om invulling te geven aan dat lokaal eigendom.

Transitie Visie Warmte: energie besparen

Op 7 oktober 2021 heeft de gemeenteraad de Transitievisie Warmte (TVW) voor Hilversum vastgesteld. In deze Transitievisie kiest de gemeente Hilversum voor een individuele benadering. Dit betekent dat woningeigenaren op eigen tempo de woning voorbereiden op verwarming met een lagere temperatuur als alternatief voor aardgas. Met de huidige TVW zet Hilversum in op zoveel mogelijk isoleren van de bebouwde omgeving om daarmee aardgas te besparen. De gemeente ondersteunt bewoners hierin met onafhankelijk advies en met financieringsregelingen.

Er zijn 7 uitvoeringslijnen opgesteld om bewoners te ondersteunen. Binnen bijna al deze uitvoeringslijnen speelt de samenwerking met het Energiedienstenbedrijf en de Energiecoöperaties een belangrijke rol. Of het nu gaat om het optimaliseren en stroomlijnen van de informatievoorziening of het ontwikkelen van routekaarten per woning type, all-in-pakketten voor een aardgasvrij(ready) renovatie of het ondersteunen van initiatieven vanuit de samenleving: in alle gevallen staat expliciet vermeld dat de gemeente samenwerkt met het Energiedienstenbedrijf en de Energiecoöperaties in Hilversum.

Het is twee jaar geleden dat de Transitie Visie Warmte is vastgesteld. In die tijd is er veel gebeurd om alle voorwaarden te scheppen om de energietransitie te versnellen. De ketensamenwerking is verbeterd, er is een buurtaanpak opgezet om woningeigenaren doeltreffend te bereiken met het Hilversumse aanbod, er zijn verschillende adviesproducten beschikbaar en inmiddels zijn er ook subsidies beschikbaar voor isolatie- en ventilatiemaatregelen vanuit het Hilversums Isolatie Programma (HIP). Hierdoor groeit de behoefte aan externe ondersteuning en advies. Om deze vraag naar advies te kunnen verwerken beogen we meerjarige afspraken te maken met samenwerkingspartners binnen de Energietransitie.

Hilversums Isolatie Programma

Het Hilversums Isolatie Programma (HIP) is een uitvoeringsprogramma gekoppeld aan de Transitie Visie Warmte. Het bevat een concrete set aan maatregelen om inwoners van Hilversum te helpen hun woning te isoleren en daarmee te besparen op aardgas én de energierekening. Het HIP bestaat onder andere uit een verbeterde klantreis voor bewoners op het gebied van advies en ondersteuning bij het verduurzamen van hun woningen en subsidies voor isolatie- en ventilatiemaatregelen. Deze maatregelen worden via verschillende programmalijnen bij de doelgroepen onder de aandacht gebracht. Voorbeelden zijn de aanpak van energiearmoede met energiekussers en het inzetten op een natuurlijk moment voor verduurzaming met de 'makelaarsaanpak'.

3. De samenwerkingspartners in Hilversum

De gemeente leunt bij het uitvoeren van de activiteiten binnen de RES en TVW op een aantal samenwerkingspartners binnen de energietransitie. Hierbij heeft de gemeente een duidelijke visie op de samenwerking en de rollen die de samenwerkingspartners vervullen. Dit zijn de rollen 'verzorgen burgerparticipatie' en de rol 'ontzorgingstraject'.

Visie op de basisinfrastructuur samenwerkingspartners binnen de Hilversumse Energietransitie

1. Rol van de gemeente

De gemeente Hilversum wil zelf de rol van aanjager in de energietransitie nemen. Dit doet de gemeente door drempels om te verduurzamen weg te nemen en onafhankelijke informatie beschikbaar te stellen. Hierbij pakt de gemeente de regie over de klantreis voor gebouweigenaren en benadert hen actief. Voor het beschikbaar stellen van de informatie leunt de gemeente sterk op samenwerkingspartners, omdat zij een rol invullen, waar de gemeente zelf geen invulling aan kan geven. De eerste partner die de gemeente nodig heeft, is een partner die burgerparticipatie verzorgt. De meerwaarde van deze partner zit hem in de identiteit van de partner, die in staat is om van burger tot burger informatie over te dragen en met elkaar activiteiten organiseren op het gebied van verduurzamen en energie delen. De tweede partner biedt als professional de gebouweigenaar totale ontzorging bij verduurzaming aan door onafhankelijk advies te geven en tegelijkertijd een offerte vanuit de markt aan kan bieden om de woning vergaand te verduurzamen. Deze partij is dus onafhankelijk, maar werkt nauw samen met (lokale) bouwbedrijven. Voor een overheidsorganisatie is het een uitdaging om zelf een zodanige relatie met bedrijven op te bouwen zonder de markt te beïnvloeden. In de volgende twee paragrafen worden de rollen van deze partners nader toegelicht.

2. Een partner die (collectieve) burgerdeelname verzorgt

Een partner die voor burger deelname binnen de energietransitie zorgt. Dit geldt voor de breedste zin van het woord. De kracht zit in de onderlinge verhouding bij het stimuleren van woningverduurzaming. Dit moet plaats vinden op gelijkwaardig niveau van Hilversummer tot Hilversummer, in plaats van adviseur of bouwbedrijf tot klant of gemeente tot inwoner. Zo kan de organisatie zowel woningverduurzaming op individueel niveau aanjagen, waarmee de inwoner individueel gaat participeren aan de energietransitie. Maar, het kan ook zijn dat de organisatie een aantal inwoners stimuleert en faciliteert tot deelname van of het organiseren van een collectief. Denk hierbij aan een straat die gezamenlijk hun woning laat isoleren, glas vervangt of zonnepanelen aanschaft. Of, misschien zelfs wel hun warmte en/of elektriciteit willen delen.

De partner verzorgt ook collectieve opwekprojecten. Hilversummers die geen zonnepanelen op eigen dak hebben, kunnen zo wel profiteren van zonnepanelen op een lokaal opwekproject. De partner zorgt er ook voor dat Hilversummers überhaupt gaan participeren in de energietransitie. Op locaties waar de gemeente zelf gronden en daken ter beschikking stelt, ontwikkelt de partner een collectief project, waar zoveel mogelijk lokale inwoners van profiteren.

Een **Energiecoöperatie** is bij uitstek een partner die (collectieve) participatie kan organiseren. Het zijn veelal burgerinitiatieven, die zich zo hebben georganiseerd dat zij al collectieve opwekprojecten hebben. Daarnaast organiseren zij al collectieve inkoopacties en hebben een netwerk aan vrijwillige energiecoaches die als sparringpartner fungeren voor mede-Hilversummers.

In Hilversum zijn momenteel meerdere Energiecoöperaties actief. Uit het rapport van het [Klimaatverbond uit 2021](#) blijkt dat de omvang van Hilversum onvoldoende is voor één Energiecoöperatie om financieel gezond te blijven, laat staan meerdere Energiecoöperaties. Een belangrijke oorzaak is dat er in de regio Gooi- en Vechtstreek voor gekozen is om geen windmolens toe te staan, vanwege het in stand houden van de landschappelijke waarden. Een windmolen levert aanzienlijk meer inkomsten op, waardoor een Energiecoöperatie zichzelf financieel in stand zou kunnen houden. In Hilversum zal de Energiecoöperatie daarom altijd afhankelijk zijn van subsidie van de gemeente.

Tegelijkertijd hechten we als gemeente waarde aan de Energiecoöperatie vanwege de invulling die zij kunnen geven aan lokale deelname in eigendom, opwek, gebruik en zeggenschap over hernieuwbare energie. Daarnaast zijn zij goed in staat om met hun netwerk van vrijwillige energiecoaches de

energietransitie geloofwaardig onder de inwoners te promoten en voorlichting te geven over de voordelen van duurzame maatregelen aan de woning en energiezuinig gedrag.

Het uitgangspunt is dat we maximaal met één Energiecoöperatie, een structurele subsidierelatie aan gaan. Zoals aangekondigd in de [collegebrief van 25 maart 2021](#) over de resultaten van het rekenkameronderzoek én op basis van het [rapport van het klimaatverbond](#) over samenwerking met de Energiecoöperaties, is de afgelopen 1,5 jaar gestuurd op een vergaande samenwerking dan wel fusie tussen de Energiecoöperaties. Deze fusie heeft geen doorgang kunnen vinden. Daarom maakt de gemeente nu een keuze. Energiecoöperaties die aanspraak willen maken op een projectsubsidie, kunnen deze aanvragen via de energiecoöperatie die is aangewezen als basisinfrastructuur.

3. Een partner die de gebouweigenaar volledig ontzorgd bij woningverduurzaming.

Een partner die als one-stop-shop fungeert en vraag en aanbod in de markt bij elkaar brengt met een totaalpakket voor woningeigenaren en VvE's die hun gebouw willen verduurzamen. De partner geeft zowel onafhankelijk advies aan een gebouweigenaar om de woning vergaand te verduurzamen, begeleidt de inwoner naar een volledige offerte, zorgt dat de werkzaamheden en de offerte van de bouwbedrijven op elkaar afgestemd zijn én coördineert de werkzaamheden. Hiermee wordt de woningeigenaar of VvE volledig ontzorgd bij het verduurzamen van de woning. In Hilversum wordt deze rol verzorgd door het Energiedienstenbedrijf.

Waarom naar meerjarenafspraken met deze partijen?

Tot nu toe hebben de Energiecoöperaties vooral op vrijwillige basis samengewerkt met de gemeente. De opgave waar we binnen de energietransitie voor staan, vraagt echter om structurele inzet en meer professionaliteit van de Energiecoöperaties. Ook de ontzorgingspartner heeft tijd en structurele capaciteit nodig om op te kunnen starten, voordat zij op eigen inkomsten zichzelf in stand kunnen houden. Om dit te bewerkstelligen zijn afspraken nodig over een meerjarige samenwerking met bijbehorende meerjarige subsidie om de capaciteit en ontwikkeling naar professionaliteit te kunnen waarborgen.

Selectie Energiecoöperatie

Criteria

Er zijn meerdere Energiecoöperaties actief in Hilversum. Om een keuze te maken voor een Energiecoöperatie om langdurige samenwerkingsafspraken mee te maken, zijn een aantal criteria opgesteld waar de Energiecoöperatie aan moet voldoen. De selectiecriteria en de basis voor deze criteria zijn hieronder vermeld:

1. De Energiecoöperatie heeft aantoonbare en ruime ervaring met het ontwikkelen, realiseren en beheren van collectieve zonopwek projecten

Dit criterium komt voort uit het Klimaatakkoord waarin de ambitie is uitgesproken dat tenminste 50% van de duurzaam opgewekte stroom in lokaal eigendom moet zijn. Dit onderschrijft de gemeente Hilversum met haar deelname aan de RES 1.0. Collectieve zonopwek projecten geven invulling aan deze doestelling, doordat met name inwoners die geen zonnepanelen op eigen dak kunnen hebben, alsnog kunnen profiteren van zonopwek.

2. Er is een bestaand netwerk van vrijwillige energiecoaches die aantoonbaar de afgelopen 3 jaar energiecoachgesprekken in Hilversum hebben gevoerd

Zowel vanuit de Transitievisie Warmte en het Hilversums Isolatie Programma zet de gemeente sterk in op het activeren en motiveren van Hilversummers om te besparen op energiegebruik, met name door te isoleren. De activiteiten van energiecoaches dragen hieraan bij, doordat inwoners eerder van elkaar tips

aannemen dan van een overheid. Vanwege dit sociale aspect is het ervaring hebben met het onderhouden van een netwerk van vrijwillige energiecoaches cruciaal.

3. De Energiecoöperatie spant zich in om aan te sluiten op een brede doelgroep

In de dagelijkse praktijk zien we dat specifieke doelgroepen zich bezighouden met het verduurzamen van hun woning. De energietransitie heeft echter effect op iedereen, van jong tot oud, met veel of weinig middelen. Daarom vindt de gemeente het van belang dat de energiecoöperatie zich inspant om aansluiting te vinden bij een brede doelgroep.

4. De Energiecoöperatie heeft aantoonbare ervaring met het organiseren van participatieprocessen

Voor zowel het realiseren van collectieve opwekprojecten als het bij elkaar brengen van inwoners om wellicht samen te verduurzamen is het noodzakelijk om ervaring te hebben met het organiseren van collectieve participatieprocessen.

5. De Energiecoöperatie heeft een goede samenwerkingsrelatie met de gemeente en is bereid samenwerkingsafspraken te maken met zowel de gemeente, als het Energiedienstenbedrijf

Om meerjarige samenwerkingsafspraken te maken is het noodzakelijk dat de relatie goed is en energiecoöperatie bereid is samenwerkingsafspraken te maken. In de Transitievisie warmte van de gemeente staat een nadrukkelijke rol voor het Energiedienstenbedrijf genoemd. Indien een

6. De Energiecoöperatie stemt de activiteiten af op de programmadoelen van de gemeente en heeft hier een aantoonbare historie in

Dit houdt in dat de Energiecoöperatie zich met haar activiteiten conformeert naar de door de raad vastgestelde kaders in de RES en Transitievisie Warmte. Dit is cruciaal, omdat de gemeente gelooft dat alleen op deze manier in gezamenlijkheid aan de opgave van de energietransitie kan worden gewerkt.

7. De Energiecoöperatie staat er financieel gezond voor, waardoor de continuïteit gewaarborgd blijft

Het uiteindelijke doel van het aanwijzen van een Energiecoöperatie is het verstrekken van een meerjarige subsidie voor het uitvoeren van activiteiten die bijdragen aan de doelen van het programma Energie Transitie van de gemeente Hilversum. Op basis van de Algemene Wet Bestuursrecht Artikel 4:21 en de Algemene Subsidie Verordening Hilversum 2021 Artikel 8.3 lid H, mag alleen subsidie worden verstrekt aan partijen waarvan de financiële continuïteit onzeker is.